

FAMILIEKUNDIGE GEGEVENS UIT HET KERKARCHIEF VAN DE KLINGE

Genealogische opzoekingen in het noorden van het Land van Waas botsen, eens de kaap van het jaar 1800 omzeild, haast onvermijdelijk op zware moeilijkheden. Deze grensgebieden veranderden tussen de zestiende en de zeventiende eeuw herhaaldelijk van bezetter en nationaliteit. En naargelang hun religieuze overtuiging, verhuisden de inwoners mee. De vesting Hulst bijvoorbeeld, zetel van de gelijknamige dekenij, — in de Middeleeuwen een geduchte sterkte (1) — kwam in 1591 door een strategisch handige zet in het bezit van prins Maurits van Nassau. Vijf jaar later, in augustus 1596 heroverde aartshertog Albrecht van Oostenrijk de stad voor Spanje, na een langdurige belegering, waarbij duizenden ponden kruut in kanonnen en mijnen aan weerszijden een bloederige tol hieven (2). Voor de katholieke meerderheid in Hulst betekende deze inname een herademing gedurende vijftig jaar. Hieraan kwam een plots einde toen Hulst in 1645 definitief onder het gezag belandde van de Verenigde Provinciën.

De militaire grenslijn, die tengevolge van dit laatste offensief getrokken werd, en die tot op heden in grote trekken behouden bleef, sneed het grondgebied van Klinge middendoor, dat voortaan verdeeld werd in de «Waesche Clinge», op 'sKoningsbodem, en de «Hulstersche Clinge, op Statenbodem. Beide zijden van de grens werden uitgeroepen tot missiegebied, waarin de zielezorg door de paus was toevertrouwd aan de Minderbroeders-Recollectanten van de *Provincia S. Joseph in Comitatu Flandriae* (3). Het zwaartepunt van de godsdienstige activiteiten werd noodgedwongen een tijdlang verlegd naar het dorpje De Klinge in de Spaanse Nederlanden. De religieuze broederschappen zoals de confrerie van de H. Rozenkrans, Sint-Antonius van Padua en Sint-Franciscus (de Derde Orde), verhuisden mee, zodat De Klinge een relatief grotere belangrijkheid kreeg (4).

Bij het ordenen en inventariseren van het kerkarchief van De Klinge (berust op het Rijksarchief te Beveren-Waas), stootten we op enkele interessante aanwinsten voor de familiekurde (5). De kollektie parochieregisters werd uitgebreid met een doopregister, dat de doopsels bevat van 1776 tot 1821 en dus de brug slaat naar de Burgerlijke Stand, zoals we die kennen sinds het einde van de achttiende eeuw (6). Bovendien noteerde de refractaire (= priester die de door de Fransen geëiste eed van haat aan het koninkschap weigerde) pater-missionaris Carolus Kesteloot († 1801) en zijn opvolger Zacharias de Coene, in twee handige registertjes met preekstoelaankondigingen, de geboorten, huwelijken en overlijdens tijdens deze moeilijke periode (7).

Buiten deze aanvullingen bevat het pas geklasseerde kerkarchief een aantal verspreide gegevens, die menig navorser wellicht uit een doodlopend slop kunnen helpen. Zo bleef bijvoorbeeld een bundel testamenten bewaard uit de zeventiende en achttiende eeuw — voor familiekundigen steeds een gegeerde bron —. De paters-missionarissen werden immers vaak aan het ziek- of sterfbed van parochianen geroepen, die hun rekening voor de eeuwigheid wilden aanzuiveren, waarbij dan de pater niet alleen als zielzorger, maar tevens als notaris optrad. Daarbij bewaarde de kerkfabriek ook een aantal testamenten en sterfhuisafwikkelingen, opgesteld door elders residerende notarissen, waarbij giften of fundaties aan de kerk werden vermaakt.

Deze dokumenten werden hieronder alfabetisch gerangschikt. Na de naam volgt de datum en het nummer van de inventaris (8).

Fundaties, legaten, schenkingen enz.

	datum	nummer
BRUGGHEN, Elias vander	1676	86
CAUWELS : zie D'HERT.		
DE COCK E. : zie MAES P.		
DE COCK P. : zie WILSENS A.-M.		
DE MUNCK Guilielmus	1735	88
DESIJN : zie MAES P.		
D'HERT, Bruno : betwisting over erfenis van CAUWELS Pieter	1775	91
MAES Pieter, weduwnaar van Elisabeth DE COCK, sluit overeenkomst met de kinderen van zijn vrouw uit haar eerste huwelijk met Jan DESIJN	1751	89
OVERWAELE, A. en L.	1685	87
PAUWELS, Antoine	1657	85
VAEL, Frans	1795	93
VERBRUYLE, Barbara, echtg. VERTON- GEN Fr. J. van Hulst	1773	90
VERTONGEN : zie VERBRUYLE		
WILSENS, A.-M., weduwe van Pieter DE COCK	1775	92

Testamenten.

BASSELEE, Françoise, echtg. Joos van DRIESSCHE	1715	106
BERNAERS, Elisabeth, wwe. J. PIPPEN- BUSSCHE	1712	103
BRANDE, Anna vanden	1700	101
BREYS, Pieter	1713	104

BUYS, Catharina	1701	102
DE LAMPER, Maria	1751	114
DE SMET, Marie	1687	98
DE SMIDT, Marie	1689	99
D'HOOGHE, Anna (9)	1727	110
DRIESSCHE, Magdalena van den	1721	107
DRIESSCHE, Joos van	1714	105
EYNDE, Marie vanden	1688	100
GEENENS, Amalberga, echtg. Francis JANSENS	1748	113
GEENS, Jan-Baptist	1724	108
GEERS, Jan	1725	109
JANSSENS, Francis	1745	112
LAUREYS, zie NORRE		
NORRE, Françoise, echtg. Frans LAUREYS	1795	117
NOTEBAERT, Marie	1734	111
PIPPENBUSSCHE : zie BERNAERS		
PUYLAERT, Jan	1675	96
VERELLEN, Joannes Judocus	1766	116
VERMUNTEN, Maria	1764	115

Drs. Jos MARTENS

NOTEN

- (1) P.J. BRAND, *De stad Hulst in de strijd tussen aartsbischop Maximiliaan van Oostenrijk en de Vlaamse steden*, in: *Jaarboek «De Vier Ambachten»*, 1962/1963, p. 52-172.
- (2) IDEM, *De belegeringen van de stad Hulst in de jaren 1591 en 1596*, in: *Jaarboek «De Vier Ambachten»*, 1964/65, p. 28-83, geeft een vloot leesbare en uitvoerige rekonstruktie van de belegering.
- (3) J. VAN VLIERBERGHE, *De Klinge*, in: *Annalen van den Oudheidkundigen Kring van het Land van Waas*, 1935, dl. 47/1, p. 6.
- (4) De registers met de namen van de leden worden nu bewaard op het Rijksarchief te Beveren-Waas, *Kerkarchief De Klinge*, nrs. 224-225.
Nr. 224 : Hulst-De Klinge. Confrerie van den Heiligen Rozenkrans, Leden 1605-1763. De Klinge : Broederschap van Sint-Franciscus, leden 1662-1841 - 1 register.
Nr. 225 : Broederschap van Sint-Antonius van Padua, leden 1711-1836. Vormsels 1804 - 1 register.
- (5) Overgebracht in 1968 door bemiddeling van Dr. C. Wyffels, thans alg. rijksarchivaris. Zie : J. MARTENS, *Inventaris van het kerkarchief van De Klinge*. In handschrift, Beveren-Waas, 1970.
- (6) De verzameling parochieregisters op het rijksarchief te Beveren bevatte reeds 12 registers, met huwelijken vanaf 1657-1796, doopsels vanaf 1685-1796, overlijdens van 1673-1796.
- (7) R.A. Beveren, *Kerkarchief De Klinge*, nrs. 3-4 : doopsels, huwelijken en overlijdens 1797-1804.
- (8) *Kerkarchief De Klinge*, nrs. 83-117.
- (9) Van Anna D'Hooghe bleven drie testamenten bewaard, geredigeerd in 1706, 1722 en 1724, alsmede een katern («afwikkeling van sterfhuis») uit 1727.